

Ziekenhuis
Oost-Limburg

Campus Sint-Jan
Campus Sint-Barbara
Campus Maas en Kempen
Medisch Centrum André Dumont

Pijnbehandeling

Ganglion sfenopalatinum

T +32(0)89 32 50 50
F +32(0)89 32 79 00
info@zol.be

Campus Sint-Jan
Schiepse bos 6
B 3600 Genk

Campus Sint-Barbara
Bessemerstraat 478
B 3620 Lanaken

Campus Maas en Kempen
Diestersteenweg 425
B 3680 Maaseik

Medisch Centrum André Dumont
Stalenstraat 2a
B 3600 Genk

Beste patiënt,

U vernam van uw pijnspecialist dat u een radiofrequente behandeling van het ganglion sfenopalatinum voor uw aangezichtspijn moet ondergaan.

Deze brochure geeft u meer informatie over deze procedure en tracht op een aantal veelgestelde vragen antwoord te geven.

Mocht u na het lezen van deze brochure nog vragen hebben, aarzel dan niet om ze te stellen.

Uw behandelende arts en/of de verpleegkundigen zijn steeds bereid om uw vragen te beantwoorden.

Inhoudsverantwoordelijke: prof. dr. J. Van Zundert
(Anesthesist) | September 2020

INHOUDSTAFEL

1. Welkom	3
2. Uw opname	4
3. Aandachtspunten	5
4. Ganglion sfenopalatinum	6
5. Mogelijke complicaties	9
6. Mogelijke bijwerkingen	9
7. Ontslag	10
8. Nog vragen?	10

01 WELKOM

Welkom in het **M**ultidisciplinair **P**ijn**C**entrum van het Ziekenhuis Oost-Limburg, campus Sint-Barbara in Lanaken.

Onze doelstelling is om, op multidisciplinaire wijze, de pijn van onze patiënten te verminderen of draaglijker te maken.

Ons artsenteam bestaat uit 8 anesthesisten met bijzondere bekwaamheid in de Pijntherapie. Jaarlijks leiden wij ook artsen-specialisten Anesthesie op binnen de Pijngeneeskunde. Zij werken actief mee tijdens de raadpleging, de invasieve behandelingen en de opvolging, maar steeds onder nabije supervisie van ons artsenteam.

Er werd u een behandeling van het ganglion sfenopalatinum voorgesteld. U hebt tijdens de consultatie reeds alle informatie gekregen over deze procedure en over de sedatie/narcose.

De voordelen, nadelen, alternatieven en relevante risico's werden met u besproken en u stemt in met de procedure.

U zal voor deze behandeling op de dagkliniek van het Multidisciplinair Pijncentrum, campus Sint-Barbara in Lanaken verblijven voor een korte dagopname.

02 UW OPNAME

Verloop van de opname in het Multidisciplinair Pijncentrum

U meldt zich aan bij de dienst Inschrijvingen met uw opnamevoorstel:

- meld eventuele wijzingen van bvb. uw adres, telefoonnummer ...;
- u krijgt een identificatiebandje: controleer uw naam, voornaam en geboortedatum en meld onmiddellijk als deze gegevens niet juist zijn;
- hou het identificatiebandje aan totdat u het ziekenhuis verlaten hebt.

Deze documenten brengt u best mee:

- uw identiteitskaart
- uw verzekeringskaart of formulier van de hospitalisatieverzekering
- uw mutualiteitsgegevens

Buitenlandse patiënten:

- Nederland: enkel de behandelingen zoals contractueel bepaald worden vergoed.
- Overige: E112 of S2-document voor geplande zorg in het buitenland.

Aanmelden in het Multidisciplinair Pijncentrum

- U mag plaatsnemen in de **wachtzaal**.
- De pijnverpleegkundige van de dagkliniek zal u binnenroepen. Hou er rekening mee dat de volgorde van binnenhalen afhankelijk is van de aard van de behandeling.
- Eventuele documenten of formulieren geeft u aan de verpleegkundige af.
- Een dagklinische opname kan **drie tot vier** uren duren

03 AANDACHTS- PUNTEN

Waar moet u op letten voordat u een behandeling van het ganglion sfenopalatinum kan krijgen?

Er zijn een aantal situaties die u aan uw pijnspecialist moet melden.

- **Zwangerschap**
u mag geen behandeling van het ganglion sfenopalatinum ondergaan omdat er RX-stralen worden gebruikt.
- **Ziekte of koorts**
u mag op de dag van de afspraak geen behandeling ondergaan: er moet een nieuwe afspraak gemaakt worden.
- **Allergie**
u bent overgevoelig voor jodium, latex, pleisters, contraststoffen of verdovingsmedicatie
... .
- **Bloedverdunners**
(Plavix, Ticlid, Efiënt, Eliquis, Xarelto, Pradaxa, Marcoumar, Sintrom, Brilique, aspirine, Asaflow, Clexane ...)

U neemt bloedverdunners: om ongewenste bloedingen tijdens en na uw behandeling te voorkomen beslist de pijnspecialist of/en wanneer u die medicatie moet stoppen en/of de stolling moet gecontroleerd worden. Bij gebruik van Marcoumar, Marevan, Sintrom moet u de dag vóór de behandeling de stolling van uw bloed laten bepalen bij de huisarts. Het resultaat van deze bepaling dient u mee te brengen. *Het is erg belangrijk dat u zich goed aan deze afspraak houdt!*

- Vermeld dat u een **neurostimulator of een pacemaker** hebt.

04 **GANGLION SFENOPALA- TINUM**

Hoe moet u zich voorbereiden op een behandeling?

- U hoeft geen speciale voorbereidingen te treffen, zoals nachtkledij meebrengen, omdat de behandeling dagklinisch gebeurt en er een operatiehemdje wordt voorzien.
- U dient nuchter te zijn voor de behandeling maar mag uw geneesmiddelen innemen. Bloedverdunners mag u niet innemen zoals eerder reeds vermeld werd.
- De verpleegkundige begeleidt u voor en na de behandeling. Wees voorzichtig dat u niet valt tijdens uw verblijf en vraag hulp indien nodig.
- Zorg dat iemand u thuisbrengt, want u mag gedurende 24 uur niet zelf rijden.

Het ganglion sfenopalatinum is de naam van een zenuwknoop die achter in de neus ligt. Door deze zenuwknoop lopen zenuwvezels die te maken kunnen hebben met bepaalde vormen van aangezichtspijn en hoofdpijn. Denk hierbij aan clusterhoofdpijn (Horton neuralgie) en atypische aangezichtspijn. De meeste zenuwvezels die door deze zenuwknoop lopen, maken deel uit van het onwillekeurige zenuwstelsel en kunt u zelf niet beïnvloeden of 'sturen'. Ze regelen onder andere uw bloeddruk, het open- en dichtgaan van de bloedvaten in de weefsels en zijn er verantwoordelijk voor dat u gaat zweten. Een blokkade of onderbreking van deze zenuw kan uw pijnklachten verminderen. Tijdens de behandeling van het ganglion sfenopalatinum wordt de pijngeleiding in de zenuwtakjes onderbroken met behulp van radiofrequente stroom (RF) of gepulseerde radiofrequente stroom (PRF). Alleen een aantal dunne vezels in de zenuw die de pijn doorgeven aan de hersenen worden onderbroken, terwijl de dikke vezels intact blijven. Hier-

door verdwijnt in veel gevallen de pijn, maar de zenuw behoudt wel zijn eigenlijke functie.

Behandeling van het ganglion sfenopalatinum

U mag zich omkleden en een operatiehemdje aantrekken. De pijnverpleegkundige zal bij u een infuus inbrengen. Ze zal vragen om, indien u een kunstgebit hebt, dit uit te doen. U wordt door de verpleegkundige naar de behandelruimte gebracht.

Zij vertelt u op welke manier u het best plaats neemt. U wordt op de behandelingstafel op de rug geïnstalleerd. Uw hartritme en zuurstofgehalte in het bloed worden gecontroleerd. U krijgt tijdens de behandeling extra zuurstof toegediend via een neusbrilletje.

Met behulp van RX-stralen wordt de juiste plaats van de behandeling gezocht en met een stift gemarkeerd op de huid. De huid t.h.v. deze regio wordt ontsmet met een rode ontsmettingsstof en er worden steriele doeken gelegd rond de prikplaats. De pijnspecialist dient een lokale verdoving toe.

Dit kan een brandend, spannend gevoel geven, dat snel wegtrekt. De ingreep gebeurt onder een korte lichte narcose.

Tijdens deze procedure plaatst de pijnspecialist, met behulp van RX-stralen, een warmtegeleidende naald nauwkeurig tot tegen het 'ganglion sfenopalatinum'.

Hierna wordt een 'stimulatiestroom' door de naald gestuurd. Dit is een kleine elektrische stroom. Hierdoor wordt er een prikkelend gevoel (tinteling) in de zenuw opgewekt. Op het moment dat u dit voelt, moet u dit zeggen. U moet niet wachten tot dit gevoel pijnlijk is. De minste verandering, tinteling of druk is voldoende. Op deze manier wordt de afstand tot de zenuw bepaald.

De arts zal u vragen waar u de tinteling voelt. Het is dan van belang dat u zegt waar u dit voelt. Staat de naald op de juiste plaats, dan wordt de zenuw behandeld met radiofrequente stroom. Dit gebeurt opnieuw onder een lichte narcose. U kan een bittere smaak in de mond krijgen doordat de plaatselijke verdoving in de keel loopt. Dit zijn normale verschijnselen waarover u zich geen zorgen moet maken.

Door de behandeling van de zenuw wordt de pijngeleiding in de zenuw voor langere tijd onderbroken.

Nazorg

U wordt na de behandeling teruggebracht naar uw kamer. De bloeddruk, de hartslag en het zuurstofgehalte in het bloed worden gedurende één uur gecontroleerd. Om de kans op een bloeding ter hoogte van de wang te beperken, wordt er een ijszak geplaatst ter hoogte van de prikplaats (cave vrieswonden). Na evaluatie van de pijnspecialist wordt het infuus verwijderd.

U mag zich terug aankleden en u

hebt de mogelijkheid om een kopje koffie, thee of een glas water te drinken. Wanneer u zich goed voelt, mag u naar huis.

De plaatselijke verdoving die u toegediend krijgt, zal na enkele uren uitgewerkt zijn. Er kan tevens napijn optreden die hevig kan zijn. Dit kan drie tot vier weken aanhouden. U mag hiervoor pijnstillers nemen en eventueel uw huisarts contacteren om de pijnmedicatie aan te passen.

05 MOGELIJKE COMPLICATIES

Er bestaat een geringe kans op complicaties

- **Hersenvliesontsteking**
Heel zelden kunnen er mond-bacteriën in het hersenvocht komen indien de naald via het wangslimvlies wordt ingebracht. Hierbij ontstaat binnen een tijdsbestek van zes uur hoge koorts, hoofdpijn en nekstijfheid. In dat geval moet zo snel mogelijk een behandeling met antibiotica worden gestart. Bij het ontstaan van koorts (meer dan 38,5°C) binnen genoemd tijdsbestek neemt u contact op met het Multidisciplinair Pijncentrum of met uw huisarts.
- **Bloeduitstorting**
Deze kan ontstaan als er een bloedvatje is geraakt. Er wordt een ijszak geplaatst ter hoogte van de prikplaats om dit zoveel mogelijk te voorkomen.
- **Allergische reactie** op contraststoffen
Meestal ontstaat enkel plaatselijk roodheid, zwelling en jeuk.

06 MOGELIJKE BIJWERKINGEN

De volgende nevenwerkingen kunnen optreden bij behandeling van het ganglion sfenopalatinum.

- **Spierpijn**
op de plaats waar er geprikt is.
- **Tijdelijke gevoelsvermindering van de huid** in de buurt waar er geprikt is. Aanraking bij wassen geeft hierbij soms een vreemde gewaarwording. In de loop van enkele weken zal het gevoel vanzelf langzaam terugkeren.
- **Tijdelijke krachtsvermindering in de kaakspieren.**

07 ONTSLAG

- Na de behandeling mag u gedurende 24 uur niet met de wagen rijden. U dient er voor te zorgen dat iemand u naar huis brengt.
- Op de prikplaats wordt een pleister geplakt. Deze mag u 's avonds verwijderen. U kunt dan weer douchen en baden.
- Wanneer u naar huis gaat, krijgt u een brief mee voor de huisarts en een nieuwe afspraak.
- Pas na zes tot acht weken kan het resultaat van de behandeling beoordeeld worden. In principe komt u rond deze periode terug naar de pijnspecialist.

08 NOG VRAGEN?

Indien er zich complicaties of nevenwerkingen voordoen, kunt u tijdens de kantooruren contact opnemen met het Multidisciplinair Pijncentrum op het nummer T 089 32 54 40.

Tussen 16.30 en 8 uur, in het weekend en op feestdagen kan u zich met dringende problemen wenden tot uw huisarts of tot de dienst Spoedgevallen van campus Sint-Jan in Genk op het nummer T 089 32 50 50.

www.ZOL.be

www.facebook.com/ZOLzh

www.twitter.com/ZOLziekenhuis

www.youtube.com/user/ZOLziekenhuis

Schrijf u in op onze nieuwsbrief via www.zol.be.